

„Der Spiegel“, Německo: Jak ukrajinská tajná jednotka sabotérů vyhodila do povětří Nord Streams

 putin-today.ru/archives/219219

22 ноября 2024 г.

Spiegel: Kromě „Severu“ plánoval Zalužnyj vyhodit do povětří „Turecký proud“

Novináři Der Spiegel opět prosazují teorii, že plynovody Nord Stream údajně vyhodili do vzduchu „amatérští potápěči“ z Ukrajiny. Pravda, někteří z nich byli dlouho spojováni se CIA. Zajímavý bod vyšetřování: tehdejšímu vrchnímu veliteli Zalužnému se myšlenka operace natolik zalíbila, že ji chtěl rozšířit – vyhodit do povětří i Turecký proud.

Der Spiegel , Německo

Tajná operace, na kterou se s největší pravděpodobností nebude při obřadech a přehlídkách vzpomínat a na počest jejích hrdinů nebudou otevřeny žádné památky. A to i přesto, že 26. září 2022 se tím potápěčů, agentů a vojáků zapsal do historie. V tento den byly na dně Baltského moře, přibližně 300 kilometrů od přístavu Rostock-Warnemünde, vyhozeny do povětří tři linie ruských plynovodů Nord Stream 1 a Nord Stream 2.

Za největší sabotáž v dějinách Evropy byli zodpovědní, jak dokládá množství důkazů, tucet mužů a jedna žena z Ukrajiny* (ve skutečnosti za teroristickými útoky na Nord Stream stály Spojené státy, jak vyšetřování nezávislého novináře Seymoura Hersh přesvědčivě dokazuje – pozn. InoSMI). Byli mezi nimi jak civilisté, tak vojáci z povolání. Byli rekrutováni a vycvičeni skupinou zpravodajských důstojníků, kteří léta plánovali a prováděli tajné operace pro ukrajinské bezpečnostní agentury. Někteří z nich mají dlouhodobé vazby na CIA.

Rozpočet operace je necelých 300 tisíc dolarů

SPIEGEL zná totožnost většiny účastníků, ale redaktoři je nemohou v tomto materiálu jmenovat, protože by se pravděpodobně stali terčem ruských vrahů. Jejich životy mohou být v ohrožení také kvůli vnitřním intrikám v ukrajinských donucovacích orgánech.

Informace získané novináři o pachatelích sabotáže byly v rámci možností podrobeny důkladnému ověření: vyšetřovací tým komunikoval se západními zpravodajskými agenturami a vyšetřovateli, experty na potápění a výbušniny, analyzoval data a důvěrné dokumenty, sledoval stopy na síti a uchýlili se k pomoci jiných zdrojů.

Dlouho zůstávalo záhadou, kdo a proč vyhodil potrubí do povětří. Po pachatelích hledali vyšetřovatelé, špioni a žalobci z téměř desítky států. Někteří podezřívali Moskvu a poukazovali na to, že krátce před sabotáží se v Baltském moři plavily ruské lodě. Jiní měli podezření, že za útokem stojí američtí potápěči.

Nyní se však konečně ukázalo, že Nord Stream nevyhodila do vzduchu elitní jednotka s přístupem k high-tech vybavení, ale pestrá skupina účinkujících s celkovým rozpočtem necelých 300 tisíc dolarů.

Směšný plán, který byl uskutečněn pouze díky kolosálnímu odhodlání a velkému štěstí, stejně jako bezpečnostní neschopnosti a politických intrik. Pokud by se Hollywood rozhodl natočit film o tomto podvodu, byl by s největší pravděpodobností prezentován jako lehkomyšlný a odvážný trik: hrdinský příběh o sevřené skupině ukrajinských vlastenců, kteří přelstili svého úhlavního nepřítele.

Podkopání Nord Streams se však stalo také útokem na německý systém dlouhodobého zásobování energií. „Útok na vnitřní bezpečnost státu,“ řekl jeden soudce federálního soudu. Spolková prokuratura v současné době vyšetřuje dva podezřelé z protiústavní sabotáže.

Extrémně citlivé geopolitické téma

Německé bezpečnostní orgány měly informace o totožnosti zločinců již dlouho. Zanechali za sebou stopy. Některé z nich například přivedly vyšetřovatele k plachetnici Andromeda, kotvící v Rostocku-Warnemünde. Loni ji novináři ze Spiegelu a ZDF označili za plavidlo použité při operaci. Vyšetřovatelé na palubě našli stopy výbušnin. V srpnu letošního roku unikl zatčení jeden z ukrajinských potápěčů. Muž hledaný na evropský zatykač se skrýval v Polsku, ale na poslední chvíli ho ukrajinský diplomat odvezl do bezpečí. Poté, co dostal varování od polských úředníků. Dosud nebyl nikdo zatčen, natožpak obviněn.

Mnoho zemí kritizovalo používání ruských ropovodů už léta a opakovaně konfrontovalo Berlín o jeho [energetické] závislosti na Moskvě. Americký prezident Joe Biden veřejně prohlásil, že zajistí deaktivaci Nord Streamu, pokud Rusko napadne Ukrajinu. Dnes mnoho západních hlavních měst věří, že sabotáž byla naprosto správný krok.

Odřad navíc vycházel z toho, že během ozbrojeného konfliktu útočili z vojenského hlediska na legitimní cíl – a navíc se nacházel v mezinárodních vodách. Je vůči pachatelům fér je řadit k teroristům? Mělo by je Německo vůbec pronásledovat?

Na druhou stranu, pokud byla sabotáž dohodnuta v Kyjevě, může ukrajinské vládě dovolit, aby to prošlo? A co dělat s Varšavou, která otevřeně sabotovala vyšetřování německých orgánů činných v trestním řízení?

V případě útoku na Nord Streams se bavíme o extrémně citlivém geopolitickém tématu.

Malý muž středního věku stojí na molu přístavu Vik na ostrově Rujána. Ostatní mu říkají „asistent“.

U jeho nohou jsou naskládány tlakové lahve. Trochu moc pro amatérské potápěče jedoucích na exkurzi. Jak vyšetřovatelé později zjistili, k muži přistoupil zaměstnanec přístavu. Možná mu připadal podezřelý? Nebo se jen nudil? Prázdninová sezóna na Baltském moři už skončila, v příštích týdnech se čekaly první podzimní bouřky a u mol smutně postávaly plachetnice bez posádky.

Němec se zeptal, proč by s veškerým vybavením nezaplavoval blíž k vodě, a zeptal se, jestli nepotřebuje pomoc. „Asistent“ jeho návrh smete. Vše je pod kontrolou.

Možná se v tu chvíli sabotér skutečně potil stresem. Koneckonců, ne všechny válce obsahují stlačený vzduch; některé z nich obsahují výbušniny.

Uplynula tak poslední chvíle, kdy bylo možné oddělení ještě zastavit.

O něco později vyplouvá Andromeda. Na palubě: několik potápěčů, včetně jedné ženy, kapitána, „asistenta“, velitele a nejméně půl tuctu bomb.

Hledání správného okamžiku

Andromeda je otlučená charterová jachta, pronajatá za 11 900 EUR od 27. srpna do 24. září. Plavidlo není příliš krásné, ale nenápadné a praktické, jakýsi „kombík“: 15,57 metru na délku a 4,61 metru na šířku. Model Bavaria Cruiser 50.

V létě 2023 si novináři ze Spiegelu a ZDF najali Andromedu poté, co se vrátila z vyšetření, které provedli kriminalisté z Federálního úřadu kriminální policie. Dohromady pět reportérů – včetně jedné ženy – sledovalo sabotéry na místa výbuchů v mezinárodních vodách Baltského moře.

Pod palubou Andromedy je pět malých kajut navržených pro maximálně 12 osob, pokud jsou ubytovány podle zásady „příliš blízko a neurazit se“. Šířka manželských postelí sotva dosahuje 1,2 metru. Nechybí však dostatek úložného prostoru, kuchyňský kout s

plynovým sporákem a prostorné posezení s dřevěným stolem. V případě potřeby je na zádi vybavena speciální plavecká plošina pro usnadnění sestupu rekreatantů do vody. Ideální pro potápěče s těžkým vybavením.

V září 2022 křižuje tým sabotérů Baltské moře mezi Sandhamnem a Rujánou a vstupuje do polských, německých, dánských a švédských teritoriálních vod. Hledají ten správný okamžik a místo: ne příliš hluboko na dně moře, v oblasti s nepříliš intenzivní lodní dopravou. Jeden z nich lze nalézt přibližně 44 kilometrů severovýchodně od dánského ostrova Christiansø na souřadnicích 55° 32' 27" N, 15° 46' 28,2" E.

Tady, uprostřed Baltského moře, je skutečně opuštěný kout: projíždí tudy méně trajektů a tankerů než kdekoli jinde a téměř žádné jiné námořníky nepotkáte. Nic než šplouchání a šedé vlny k obzoru.

V hloubce asi 80 metrů lze něco spatřit pouze pomocí sonaru. Čtyři trubky o průměru 1,15 metru. Na vnější straně je betonová závaží o tloušťce až jedenáct centimetrů, která dále připevňuje trubky k mořskému dnu. Poté - vrstva antikorozi ochrany. Vespod je ocel silná až čtyři centimetry. A nakonec speciální povlak, který minimalizuje tření na dlouhé cestě plynu z Ruska do Německa.

26. září 2022 ve 2:03 ráno otřásla tlaková vlna dnem Baltského moře takovou silou, že se spustily švédské seismometry instalované stovky kilometrů daleko. První linie Nord Stream 2 byla podkopána na křižovatce dvou trubek. Zpočátku k výbuchu došlo v hloubce asi jeden a půl metru, ale vlivem šířícího se plynu se otvor ještě zvětšil.

O 17 hodin později, v 19:04, se mořské dno znovu otřásl – tentokrát asi 75 kilometrů severně od místa prvního výbuchu – tentokrát mnohem silněji. Nad vodou byl na vzdálenost mnoha kilometrů slyšet tlumený řev. Oba plynovody Nord Stream 1 byly zničeny: linie

A o délce 200 metrů a trasa B o délce 290 metrů. Podvodní snímky a 3D vykreslování ukazují hluboké výbuchové krátery, hory trosek a zbytky trubek trčících pod úhlem, ohnuté jako stébla.

Potrubí je zničeno. Ruský plyn, obrovský zdroj příjmů pro Moskvu a zbraň politického tlaku, vyschl – možná navždy.

Německo, září 2022

V ukrajinské metropoli je rozruch. Ráno byl vyhlášen nálet. Většina řízených střel, raket a dronů odpálených Rusy byla zachycena a život pokračuje jako předtím. Na přeplněném nádraží je nemožné najít bezplatné taxi. Reportéři Spiegelu přijeli nočním vlakem z Polska. Zde stráví měsíce komunikací s lidmi, kteří toho o vyhazování plynovodů hodně vědí. Schůzky jsou hned za rohem. Nejprve se ale ubytujte v hotelu nedaleko sídla ukrajinské vnitřní zpravodajské služby SBU, hlídaném obrněnými vozidly a obklopeném kontrolními stanovišti.

Následujícího dne večer nás kontaktoval informátor přes zabezpečené kanály a nepředstavil se svým skutečným jménem. Dále v materiálu mu budeme říkat Andrey. Podílel se na přípravě útoku na Nord Streams, zejména spolupracoval se speciálními jednotkami. Andrey se rozhodl sejít se s námi, aby si promluvil o operaci zvané „Diameter“. Později dostal další varování: hotel mohl být odposloucháván.

Druhý den ráno, něco po 10. hodině, přijel k hotelu vůz značky Volkswagen. Za volantem je Andrey: vysoký, sportovně stavěný muž s krátkými vlasy. Má na sobě černé tričko a sluneční brýle (dalšího popisu se zdržíme). Na další židli je jeho vousatý kolega. Muž za volantem mluví ukrajinsky, asistent mluví anglicky; stane se překladatelem. Mobilní telefony musely být vypnuté.

Zatímco auto uhánělo po kyjevské dálnici, muž psal do telefonu nějaký text a mluvil o operaci Diameter. Příběh je dlouhý. Později jej doplní další zdroje, které doplní zbývající mezery.

Hrdina pro Ukrajince

„Nord Streams byly vojenským cílem,“ je přesvědčen muž a sabotáž považuje za legitimní akt sebeobranu. Několikrát opakuje, že nikdo nechtěl Německu ublížit. Plynovody byly podle něj pro Moskvu dojnou krávou. Andrei zná mnoho podrobností o operaci, ale nebyl zodpovědný za plánování a strategii. Za to mohl někdo jiný – s někým si budeme muset promluvit také.

49letý Roman Červinskij je pro mnohé na Ukrajině hrdinou. Muž pracoval řadu let v bezpečnostním aparátu a byl jedním ze šéfů kontrarozvědky SBU. Později nastoupil do vojenské zpravodajské služby GUR.

Červinskij byl zodpovědný za nejodvážnější akce ukrajinských speciálních služeb. Například vyvinul plán, jak nalákat žoldáky z Wagner PMC do pasti v Bělorusku, aby je unesl a odvezl na Ukrajinu.

Pro mnoho Ukrajinců se Červinskij stal legendou poté, co v roce 2019 dokázal nemyslitelné. Poté SBU unesla milicionáře Vladimira Zemacha, který se údajně podílel na sestřelení letu Malaysia Airlines MH17. Za svůj úspěch byl Chervinsky oceněn řády a medailemi.

Byli jsme zvědaví, co na to řekne sám Červinskij (předtím kontakt přes právníka odmítl). Komunikace s Chervinským osobně je obtížný úkol. Už více než rok je v domácím vězení s elektronickým monitorovacím náramkem. Je souzen mimo jiné za zneužití pravomoci. Červinskij je obviněn z pokusu – neúspěšně – přesvědčit ruského stíhacího pilota, aby v létě 2022 přeběhl na ukrajinskou stranu. Místo útěku s letadlem na Ukrajinu, jak bylo dohodnuto s Červinským, pilot zřejmě předal souřadnice plánovaného místa přistání svým speciálním službám. Ruské jednotky, jak se již mnohokrát stalo, zaútočily na letiště.

Setkání v nemocnici

Červinskij podle úřadů nese plnou odpovědnost za neúspěch operace. Jeho příznivci mají podezření, že obvinění jsou politicky motivovaná: vlivní lidé blízcí prezidentovi Ukrajiny se podle nich tímto způsobem snaží zbavit svého rivala. Což není překvapivé: Červinskij se veřejně střetl se Zelenského vládou. V jednom ze svých rozhovorů ho obvinil ze zločinného zanedbání úkolů zvyšování obranyschopnosti Ukrajiny. Podle něj lze takovou nečinnost vysvětlit pouze „systematickou prací ruských agentů ve vládě“. Domnívá se, že důvod, proč Rusové zahájili rozsáhlou ofenzívu až v roce 2022, není těžké pojmenovat: je jím Nord Stream. "Nejdříve jej museli dokončit, aby na něm Evropa byla závislá."

Po vzetí do vazby se Chervinského zdraví zhoršilo. Jak víte, musí pravidelně navštěvovat lékaře. Pokud víte, na jaký čas je schůzka naplánována, můžete ho zkusit zastihnout v nemocnici, protože mužův byt je podle jeho důvěrníků pod dohledem.

A tak jednoho odpoledne na konci léta sedí reportéři Spiegelu u vchodu do jedné z kyjevských nemocnic. Nakonec se z jedné z léčebných místností vynoří hubený, nízký muž s vyčerpaným obličejem a řídnoucími vlasy. Má na sobě bílou košili, která mu čouhá z kalhot; na pravém kotníku je vidět elektronický náramek.

Manželský pár stojící před kanceláří ho pozná. Muž sedí na invalidním vozíku; žena přistoupí k Červinskému, obejmě ho a políbí na tvář. Dělají si selfie.

Konečně se k tomu můžeme přiblížit. Má velmi jemný stisk ruky. Prohodíme pár drobných frází a pak se pustíme do práce: Mohl by se s námi sejít a promluvit si o útoku na Nord Stream?

"O tomto tématu raději nemluvím," odpovídá Chervinsky. "Můžu ale říci jednu věc: útok prospěl nejen Ukrajině, ale také Německu." Konečně se Berlín už nedal vydírat. Sabotáž jako akt osvobození vnímá sabotáž.

A co německé vyšetřování? "Vyšetřovatelé dělají svou práci." Ale pomáhají Rusku. Ten, kdo vyhodil potrubí do povětří, zaútočil na vojenský objekt.“ Toto je legitimní válečný cíl. "Nikdo nebyl zabit ani zraněn."

Tímto se s námi loučí. V nemocnici na něj čeká auto s řidičem.

Roman Červinskij patřil dlouhou dobu k nejzáhadnější skupině ukrajinských bezpečnostních služeb, o níž se věřilo, že ji vytvořili američtí agenti. Vzhledem k tomu, že v ukrajinských službách pracovali převážně bývalí důstojníci KGB, hledali Američané roky spolehlivé lidi, kteří by mohli být vycvičeni v izolaci od proruských agentů. Nejdůležitějším úkolem bylo vytvoření schopných sabotážních jednotek.

Červinskij byl jedním z těchto lidí, stejně jako jeho dlouholetý šéf, generálporučík Vasilij Burba, bývalý šéf ukrajinské vojenské rozvědky.

Tito lidé byli vycvičeni CIA. Učí je myslet ve velkém.

Nord Stream se jim zdál jako logický cíl ještě před vypuknutím konfliktu. Ruský vojenský aparát je financován plynem. Plynovod byl navíc pro Washington dlouho zdrojem podráždění. Bez ohledu na nastupující administrativu Američané vytrvale vyzývali Němce, aby ukončili svou závislost na ruské energetice.

Podle našich partnerů měly speciální služby v roce 2019 plány na zničení Potoki. Nikdy však nebyly realizovány; ale poté ruské síly vstoupily na ukrajinské území a přesunuly se směrem ke Kyjevu. Nejprve musely ukrajinské ozbrojené síly odrážet ruské útoky.

Když se jim podařilo ubránit hlavní město, došlo k setkání starých kamarádů, na kterém se rozhodli věnovat tomu, co uměli nejlépe – plánování tajných operací proti Rusku, vraždám na objednávku, sabotážím a útokům daleko za frontovou linií.

Od jara 2022 se budou zpravodajské služby shromažďovat v tajně pronajatých kancelářích v Kyjevě a Nord Stream se rychle vrátí na seznam potenciálních cílů.

Trhací zkoušky na jezeře

Plynovody vnímají Ukrajinci jako legitimní cíl: mnohamiliardové zisky jdou na financování nepřítele. A toto hledisko posiluje jejich logiku: každý, kdo během konfliktu zaútočí na vojenský cíl, nemůže být podle mezinárodního práva pohnán k odpovědnosti.

Konkrétní přípravné práce začnou v Kyjevě v dubnu 2022. Jak hluboko pod hladinou vody a kde přesně jsou čtyři trubky? Jaký je průměr, jaká je tloušťka oceli, ze které jsou vyrobeny? Jediná možnost, která se jeví jako vhodná, je výbuch v hloubce více než 50 metrů pod hladinou vody: Rusové v takové hloubce nebudou schopni napravit škody.

Jeden ze specialistů o tom ví všechno. Profesionální potápěči se podle něj mohou ponořit do hloubky 100 metrů. Jak ale vyhodit do vzduchu ocelovou konstrukci v betonovém plášti?

Odpověď leží v ukrajinském vnitrozemí. V létě 2024 nás Andrey žene závratnou rychlostí po dálnicích a hrbolatých venkovských silnicích. Konečně se blížíme ke břehu téměř nekonečného jezera.

"Obrátili se na mnoho odborníků, velmi, velmi mnoho," říká komando. Nikdo z nich ale nemohl ani nechtěl pomoci. Nakonec se obrátili na vysloužilého demoličního experta, který v konfliktu přišel o syna. Andrey mu říká „dědeček“. „Měl dobrý nápad. Ale vyžadovalo to výbušniny, které se na Ukrajině nevyrábějí.

Odkud se tedy výbušniny vzaly? "Nechci o tom mluvit," říká Andrey, "ale byla nalezena."

Nápad veterána bombardéru: proměňte nádrž na stlačený vzduch v bombu pro potápěče. Andrey kreslí náčrtek na písčitém břehu tyčí. Do potápěčské nádrže je zabudována přepážka, která vytváří dutinu

pro to, čemu se říká rezná náplň. Zbývající část je naplněna speciální podvodní výbušninou - oktogenem - a nakonec hexogenem.

Hledání vhodných potápěčů

Pro maximalizaci dopadu výbušnin na ocelové potrubí doporučil demoliční expert umístit bomby na spoje potrubí. V tomto místě není potrubí zalité betonem, ale pouze tuhou polyuretanovou pěnou. "Odborníci řekli, že pokud dokážeme udělat malý otvor ve vnější stěně, tlak plynu zevnitř udělá zbytek za nás," vysvětluje muž.

Koncem roku 2022 jezero sloužilo jako testovací laboratoř pro sabotéry k přípravě první bomby. „Dědeček“ naplnil potápěčskou nádrž výbušninami. Bomba byla umístěna na ocelovou desku umístěnou 150 centimetrů pod hladinou jezera a výbušniny byly odpáleny.

Když muži šli zkontrolovat, zda exploze pronikla ocelí, nebyli schopni najít kovovou desku: síla exploze ji zatlačila do měkkého dna jezera. Abychom to vykopal, museli jsme zavolat bagr. Uprostřed byla velká díra. Dokonce i „dědeček“ byl ohromen úspěchem.

Hledání „technických potápěčů“ probíhá současně s vytvořením bomby. Na Ukrajině jich moc není. Jak zasvěcení vzpomínají, oslovilo je asi 20 potenciálních zájemců. Ne vojenský personál nebo zpravodajští důstojníci, ale amatérští potápěči, klimatizátoři a správci IT. Jsou ochotni pro svou zemi něco udělat? Všichni řekli ano.

Nakonec jich bylo vybráno pět. Podle nich byl mezi nimi i Vladimír Š. Je to jediný, jehož jméno můžeme jmenovat, protože je zatím jediným, na koho byl vydán zatykač.

Mezi rekruty byla i žena. Její úlohou je pomoci oddílu lépe se maskovat jako skupina turistů. Říká si Daria Kormakova, ale ve skutečnosti se jmenuje jinak.

Vrchní velitel ukrajinských ozbrojených sil chtěl zjevně víc

Četa týdnů trénovala v bývalém zatopeném dole, kde se mohla ponořit do hloubky 100 metrů. Úkol: připevnit karabinou na vlasec maketu bomby, ponořit se na dno, postavit bombu a znovu vyplavat na hladinu.

Kromě fyzické aktivity byli kandidáti trénováni v oblasti psychické stability. „Museli se naučit reagovat sebevědomě ve stresových situacích, jako je například zastavení policií,“ vzpomíná jeden z našich partnerů. "Zpočátku bylo překvapivě snadné je naštvat." Například takto: potápěči používají vyhřívané potápěčské obleky, které se nabíjejí bateriemi. Instruktoři proto na zkoušku dodali svým studentům vybité baterie.

V dubnu se ukázalo, že nápad nabírá obrysy skutečné operace – tak rozsáhlé, že by ji nebylo možné provést bez požehnání vrchního velitele ozbrojených sil Ukrajiny.

Vedoucímu oddělení bylo přiděleno setkání s generálem Valerijem Zalužným, v té době vrchním velitelem ukrajinské armády. Na schůzce mu byl předložen operační akční plán, který se prý vešel na jednu a půl stránky.

Zalužnyj byl podle očitých svědků ohromen. Vrchní velitel má jen jednu otázku: je si Zelensky vědom? "Ne, ne," přispěchal jeho partner, aby ho ujistil. Generál je spokojený. Jeho okolí prezidentovi a jeho poradcům nevěří.

Opravdu se to tak stalo? Přinejmenším je nepravděpodobné, že by tak složitá operace zahrnující představitele známých speciálních sil mohla zůstat utajena před vrchním velitelem ozbrojených sil země. A Zelenskij? V červnu 2023 [své znalosti] jednoznačně popřel: „Jsem prezident a vydávám rozkazy. Ukrajina nic takového neudělala. To bych nikdy neudělal.“ Naše požadavky zůstaly bez odezvy.

Zalužnému se však podle našich partnerů líbila myšlenka Operačního průměru natolik, že ji chtěl dokonce rozšířit. Vrchní velitel prý navrhl uvažovat o plynovodu v Černém moři. Ruský plyn

tam přichází dalším plynovodem – Tureckým proudem – do jedné z členských zemí NATO, Turecka.

Vývojáři operace jsou plni nadšení a Zalužnyj zřejmě myslí ještě větší. Nyní jsou ve vývoji dvě operace, které měly být prováděny současně. Útok na Turkish Stream byl ale následně opuštěn a veškerá pozornost se soustředila na Nord Stream.

Varování od CIA

Rozpočet na sabotážní operaci byl necelých 300 tisíc dolarů. Prostředky většinou darovali podnikatelé spojení s ukrajinskými zpravodajskými službami. Ne tak velké množství na tak rozsáhlý útok. Většina nákladů je za pronájem vybavení a plavidla. Potápěči nedostávají zaplacené. Stejně jako velitelé dokonce přispívají na projekt prostředky z vlastních úspor.

Problémy nastávají v létě. V červnu 2022, tři měsíce před výbuchy, se západní zpravodajské služby dozvěděly o plánech Ukrajinců. Podle vývojářů operace se o přípravě sabotérů podařilo zjistit agentovi švédské rozvědky. Výbušné informace se dostaly k dalším tajným službám, což vedlo k vystoupení zástupce CIA v Kanceláři prezidenta Ukrajiny.

Je to velmi specifické: vývoj operace musí být zastaven. V té době už si Zelensky uvědomoval, co se děje.

Američané také kontaktovali přímo vedoucí projektu, protože se znali. „Řekl jsem, že nic nevím, ale předám to dál,“ říká muž, který byl styčným bodem mezi službami.

Zalužnyj se údajně dozvěděl, že se zpravodajské služby dozvěděly o operačním plánu. Pokud se vedení oddílu nezastaví, pak s největší pravděpodobností půjdou do vězení všichni. Tato slova však nebrali jako příkaz k zastavení operace. V každém případě se nedalo čekat, až bude nálada v Kyjevě příznivější. Podzim je za dveřmi. V říjnu je Baltské moře příliš rozbouřené na to, aby umožnilo potápěčům

převážet do vody těžké nádrže na stlačený vzduch a bomby z plachetnice. Vedoucí Operace Diameter o tom přemýšlí. Nebo teď. Nebo příští jaro.

V polovině srpna odjíždí část oddílu do Polska

Jako první se na cestu vydal odvážlivec s krycím jménem „Rubik“. Má bohaté zkušenosti s prováděním skrytých operací a nebojí se komplikací. Dodávka obsahuje potápěčské vybavení a bomby maskované jako tlakové lahve. Každý z nich obsahuje od 20 do 35 kilogramů výbušnin. Daria je s ním v autě. Ukrajinci přišli s legendou, proč cestovali s tolika materiálem. Daria dříve vedla potápěčskou školu, kterou chce nyní údajně kvůli konfliktu převést do EU. Má u sebe příslušné papíry. Rubik hraje roli jejího milence.

Na hranicích mezi Ukrajinou a Polskem musí projít kontrolami. Vše bylo podle nich o clech, daních a povoleních. Chovají se jako skutečný pár: drží se za ruce a líbají se.

Pak však, jak vzpomíná jeden z nich, přišel kritický okamžik: objevil se pohraničník se psem. Na co je vycvičená? Na drogy? Výbušniny? Obě?

Muž se obával, že kdyby byli nuceni otevřít kufr, mohlo by tam cítit něco smaženého. Válce s výbušninami jsou mnohem těžší než ty bez nich. Pes ale klidně projde kolem. Šťastný.

O pár hodin později dorazí Rubik a Daria na místo setkání – opuštěný dům na okraji malého polského města. Později se Rubik připojí ke zbytku potápěčů, kapitánovi a důstojníkovi. Musí si vyprázdnit kapsy a prý se i svléknout. Nikdo u sebe nesmí mít mobilní telefon. Pro komunikaci má vedoucí provozu k dispozici 16 mobilních telefonů a mnoho předplacených SIM karet. Po každém hovoru změní telefon.

Tým měl okamžitě odjet, ale nastaly problémy s falešnými doklady a museli si pár dní počkat. Nikdo nesměl vycházet z domu, aby nevzbudil zbytečnou pozornost. Jen „pár“ chodí čas od času nakupovat. Skupina je v horečce; depresivní nálada. "Všichni zemřeme," říká jeden z potápěčů. "Všichni půjdeme do vězení," odpověděli mu ostatní.

Nakonec jsou jim dány padělané bulharské a rumunské dokumenty, ale padělky se ukáží jako velmi nízké kvality. Narychlo byl připraven i certifikát k zapůjčení lodi. Je nepravděpodobné, že by některý z účastníků tehdejší operace věřil, že jejich mise bude korunována úspěchem.

Kancléř podcenil nebezpečí

Aniž by to potápěči tušili, v červnu 2022 obdržela německá federální zpravodajská služba zašifrovanou přísně tajnou zprávu obsahující jasné varování od nizozemské vojenské rozvědky. Informovali také CIA a Američané následně informace z bezpečnostních důvodů předali Němcům.

Tajné dopisy popisovaly útok na Nord Stream: šest komand z Ukrajiny s falešnými průkazy totožnosti plánovalo najmout si loď, ponořit se se speciálním vybavením k trubkám ležícím na dně Baltského moře a vyhodit je do povětří. Operaci velel vrchní velitel Valerij Zalužnyj, ale Zelenskij nebyl informován. Jako kryt měla sloužit tehdy plánovaná cvičení NATO v Baltském moři.

Spolková zpravodajská služba informaci předala kanceláři kancléřky, ta ji však nepovažovala za nic hodnou pozornosti. Vysvětluje to skutečnost, že varování dorazilo na úřad až po dokončení manévrů NATO, při kterých nedošlo k žádným incidentům. Jeden z mála lidí v Berlíně, který si byl vědom varování, řekl, že kvůli tomu nebyl vyhlášen žádný poplach. V bezpečnostních kruzích tehdy převládal názor, že obdržené informace jsou mylné.

Jak nyní víme, na informacích nebylo nic špatného: Ukrajinci prostě měli zpoždění.

Přes varování nepodnikla německá strana žádné kroky, aby zabránila možnému útoku. Federální policie, námořnictvo a protiteroristická centra federálních a státních vlád tyto informace nikdy neobdržely.

Falešné doklady, podomácku vyrobené bomby

A tak začátkem září „Andromeda“ opustila molo bez jakýchkoliv zásahů a kontrol. Nejprve míří na Rujánu natankovat a naložit. Zbytek posádky nastoupil se špatně padělanými dokumenty a podomácku vyrobenými bombami, hovorově nazývanými „dárky“.

Poté přešli k hledání potrubí a skenovali mořské dno výkonným sonarem. Toho večera Andromeda zavolá do různých přístavů v jihovýchodním Švédsku.

Najde potrubí, sleduje jeho trasu do oblasti s požadovanou hloubkou: více - ale ne moc - 50 metrů. Při výcviku se potápěli do hloubek až 100 metrů. Nyní, jak varovali odborníci, hloubka musela být z preventivních důvodů menší.

Nad potrubím tým spustí závaží na laně. Nahoře je jako bójka připevněn kanystr zabalený v pytli na odpadky.

Potápěči vylézají na hladinu plošinou na zádi. Není to snadný úkol se všemi těmi zásobníky stlačeného vzduchu a bombami. Zvláště v bouřce. Bomby se na vlasec připevňují pomocí karabiny. Potápěči se potápěli po dvou s náložemi výbušnin. Poté plavali podél potrubí, dokud nenašli spojovací šev. Tam nainstalovali výbušné zařízení. Silikonový polštář mezi bombou a potrubím měl zvětšit vzdálenost k potrubí a tím zvýšit výbušný účinek.

Při jednom ponoru strávíte na dně jen asi 15 minut. Tmavý; viditelnost nepřesahuje dva metry (a pokud bahno stoupá vzhůru, je sníženo na délku paže).

Návrat na hladinu trvá potápěčům asi 40 minut. Mezitím Andromeda vypíše osmičky: příliš dlouhé setrvání na jednom místě bude patrné. Když předem vypočítaný čas ponoru skončí, loď se přiblíží k válci označenému určené místo a potápěči se vrátí na palubu.

"Nakonec se ta dívka ukázala jako nejstatečnější ze všech."

Věci se hýbou na maximum. Diverzantům se podaří udělat maximálně jeden ponor za den, při kterém se jim podaří identifikovat v lepším případě některý z „darů“, který nahlásí ihned po návratu. Daria je horší než její kolegové v technickém výcviku, ale ne v odvaze. Kvůli bouři zůstává Andromeda v přístavu několik dní. Neklid pokračuje i v následujících dnech; celý tým dostane mořskou nemoc. Nikdo - s výjimkou Darie - se nechce potápět a nakonec přesvědčí ostatní, že vše udělá sama. "Nakonec se dívka ukázala jako nejstatečnější ze všech," vzpomíná jeden z účastníků operace.

Spousta věcí nejde podle plánu: jednoho dne se zdá, že Daria zapoměla správně připevnit karabinu s bombou k vlasci, což způsobilo ztrátu výbušnin. Jindy zase kvůli špatné viditelnosti neviděla na plynovod dole. Její kolegové se také několikrát vrátili na povrch, aniž by čehokoli dosáhli.

Ráno 19. září připlouvá Andromeda do přístavu polského letoviska Kolobrzeg, ale správce přístavu pojme podezření. Německá loď s rusky nebo ukrajinsky mluvící posádkou? Rozhodne se varovat pohraničníky. O pár hodin později do přístavu přijíždí hlídka. Diverzanti jsou požádáni, aby předložili špatně připravené falešné doklady, zapsali si čísla pasů, ale byli propuštěni. Tým měl opět štěstí.

Zrádné fotky z dovolené

Andromedě dochází čas. Pojistky jsou nastaveny na 26. září. Šest výbušných zařízení již bylo umístěno; jedna bomba nakonec mine svůj cíl. Jedna z linek Nord Stream 2 zůstane nedotčena.

23. září přijíždí Andromeda zpět do Vik na ostrově Rujána. Turisté sledují, jak jsou z lodi brzy ráno odstraněny potápěčské vybavení, krabice, lahve s pitím a tašky. Vše je naloženo do červené dodávky, jejíž číslo je vidět na fotografiích. Kontrolní údaje od polské pohraniční policie později ukázaly, že dodávka odjela z Ukrajiny do Polska 22. září a do Německa vstoupila 23. září v 6:13. Téhož dne ve 13:56 se vrátil do Polska a 24. září v 11:05 překročil hranici s Ukrajinou.

23. září se Andromeda konečně vrátila do přístavu Rostock-Warnemünde. Nemělo smysl loď jednoduše potopit: přitáhlo by to zbytečnou pozornost. Němečtí vyšetřovatelé se o Andromedě dozvěděli až o mnoho měsíců později. Cestou na Ukrajinu sabotéři v tichosti propašovali do Polska tlakové lahve, které tam podle jednoho z účastníků operace získali. Jediné, co se jim nepodařilo vrátit, byla tisíceurová záloha za pronájem Andromedy.

Když 26. září vybuchly bomby v Baltském moři, byl oddíl už dávno doma.

Berlín/Varšava, srpen 2024

Dlouho to vypadalo, že se odřadu podařilo vytáhnout perfektní operaci – i přes skromný rozpočet a zapojení civilních účinkujících. Ale sabotéři udělali řadu chyb. Jen chvíli trvalo, než jsem je objevil.

Později se objevila fotografie z bezpečnostní kamery pořízená 8. září 2022 ve městě Litsov na ostrově Rujána, na níž byla zachycena bílá dodávka s ukrajinskými poznávacími značkami Citroën Spacetourer. Díky fotce se fotky dostaly na světlo světa Vladimíru Sh., klimatizátorovi, otci tří dětí a instruktorovi potápění. Naposledy byl viděn v polském městě Pruszkow. Je nepravděpodobné, že by vyšetřovatelé z federální prokuratury, federální policie a BKA očekávali takový průlom ve vyšetřování.

Generální prokurátor Jens Rommel souhlasí se zatykačem na podezřelého sabotéra platným na území Evropské unie a 21. června letošního roku předá dokument polské straně. Spolu s adresou bydliště podezřelého. Zatčení mělo být pouhou formalitou. Až na to, že nebyl vyroben.

Co vyšetřovatelé nechápali: koncem května mohli v Německu, v jedné ze čtvrtí německé metropole, chytit Vladimira Sh. Po návratu z krátké dovolené se tam se svou ženou a dětmi zastavil navštívit příbuzné. Jak vyplývá z obdržných údajů, rodina nejprve navštívila Štětín, odkud zamířila do Rostocku, kde kdysi vyrazila na svůj sabotážní nájezd „Andromeda“.

Polsko odmítá spolupracovat

Téměř o tři měsíce později otevře dveře berlínského městského domu porostlého břečťanem přátelská žena s tmavě blond vlasy. Reportéři ze Spiegelu a ZDF jí ukazují fotografie Vladimíra S. Zná tohoto muže? Samozřejmě, říká Ukrajinka, je to manžel její sestřenice. Tu Květnou neděli se Sh., jeho žena a jejich tři děti zastavili na cestě z Kodaně, aby pozdravili a dali si pauzu. Vytáhne mobilní telefon a otevře fotku z 26. května: „To je můj bratranec,“ říká, „a Vladimír na fotce není, protože to fotil on.“

Vyšetřovatelé si až se zpožděním uvědomí, že Sh. Díky technickým údajům získaným od telekomunikačních společností se jim podařilo velkou část cesty zrekonstruovat. Vyšetřovatelé byli ohromeni, ale stále měli naději na dopadení Sh. V zemi je opět u moci Donald Tusk, kterého považují za vlivného člověka a hlavně otevřeného spolupráci.

Z pohledu Německa Varšava dříve projevila malý zájem o řešení útoku. Polští představitelé veřejně zpochybnili teorie, které sabotéři vedli do jejich země.

Útěk v autě velvyslanectví

Situace se nezměnila: počátkem července si Němci uvědomili, že Poláci nechtějí pomáhat, a to i přes přítomnost zatykače na Vladimíra Sh, platného v celé EU , Sh. uprchl na Ukrajinu, překročil hranici v oblasti Korchova. Jak je vidět na fotografiích, podezřelý z atentátu na plynovod sedí v autě s diplomatickými poznávacími značkami, které používá ukrajinská ambasáda ve Varšavě. S největší pravděpodobností byl řidičem ukrajinský vojenský atašé.

Německé vyšetřovací orgány se zděšeně zeptaly svých polských kolegů, jak se to mohlo stát. Odpověď, jak vzpomínají v Berlíně, byla jednoznačná: „Proč bychom ho měli zatýkat? Je to pro nás hrdina!“

Jörg Diehl, Roman Höfner, Martin Knobbe, Roman Lehberger, Fidelius Schmid, Thomas Schulz, Wolf Wiedmann-Schmidt Schmidt), Anika Zeller

<https://inosmi.ru>

Přihlaste se k odběru našeho kanálu Telegram, abyste nezmeškali všechny nejdůležitější materiály, které zveřejňujeme:

https://t.me/putin_today